

Tidsskriftet vægter det opdragende og belærende

Lægernes sundhedsfaglige artikler præger de første årgange af Tidsskrift for Sygepleje. Ikke alle sygeplejersker er tilfredse med den prioritering.

Tidsskrift for Sygepleje, som allerede dengang medlemmerne imellem blev kaldt *Sygeplejersken*, var i sine første 10 leveår næsten udelukkende præget af fagpolitiske artikler. I årgangen 1903-04 omhandlede kun 37 artikler mere almene emner af sundhedsfaglig art, og 21 af dem var skrevet af læger. Denne prioritering af det sygeplejefaglige og det lægevidenskabelige blev understreget i sammensætningen af redaktionen, der bestod af én sygeplejerske og

to læger. Dansk Sygeplejeråd beskrev i introduktionsartiklen formålet med bladet med disse ord med den karakteristiske stavemåde, som var gældende i Danmark frem til 1949:

”Det er Foreningens Haab, at Skriftet maa danne Bindeled mellem alle Landets Sygeplejersker, saavel de, der er ansat i Privatpleje som ved Hospitaler og Sygehuse, at det maa blive Midlet til at nærme dem til hinanden, saa de mødes i en fælles Bestræbelse for at faa det bedste ud

af deres samlede Virksomhed... og vi haaber Bladet her maa blive Stedet, hvor vi kan meddele hverandre vore Erfaringer, vore Betæneligheder og vore gode Idéer.” [1901; 1; 3]

Det var også meningen, at fagbladet skulle lægge vægt på ”det opdragende og belærende.” Det blev fremhævet, at ikke kun sygeplejersker, men enhver husmoder herigennem kunne ”tilegne sig al det Kendskab til Sygepleje og Hygiejne, som tilbydes hende.”

Et typisk nummer indeholdt et bidrag til en fortsat sundhedsfaglig artikelserie med titler som ”Ernæring og Diætik,” ”Om Saar og Saarinfektioner” eller ”Insekter som Smittebærere.” Efter over-

Sygestue for børn på Dronning Louises Børnehospital i København, 1895.

Foto: Dansk Sygeplejehistorisk Museum

Foto: Dansk Sygeplejehistorisk Museum

Personale i arbejde på operationsstuen på Frederiks Hospital i København, omkring 1900.

sigtsartiklen fulgte nogle sider med bog anmeldelser, og den faste rubrik "Køgebog for Sygeplejersker." Resten af tidsskriftet omhandlede "Standsinteresser" og "Foreningsmeddelelser."

I det sundhedsfaglige stof lå hovedvægten på forelæsninger af autoriserede læger. De lagde afgørende vægt på, at sygeplejersker ikke havde behov for "videnskabelig teoretisk Undervisning," men naturligvis burde kende til "Hjælpe midler, der maa siges at have staaende Hævd."

Her er et karakteristisk eksempel på den højstemte tone i tidens lægevidenskab for sygeplejersker:

"Kirurgi er et Navn som dannes af et græsk Ord, der betyder Haand og det der betyder Værk eller Arbejde; Haandværk er altsaa den lidet oplysende Oversættelse, vi har af det Ord, hvormed vi benævner den vidt omfattende Videnskab, hvorefter de Kendskaber, der er nødvendige for den dannede Sygeplejerske, vil komme til at udgøre Emnet for disse Forelæsninger." [1903; 3: 151]

Det var ikke alle organiserede sygeplejersker, der var tilfredse med "disse Smuler fra Lægernes Bord." En tværfaglig kreds foreslog, at sygeplejerskernes tidsskrift burde frigøres fra den lægelige dominans og sluttes sammen med *Tidsskrift for Jordemødre*. Foruden fagpolitiske argumenter anførtes ønsker om en højere redaktionel standard. Men forslaget blev kategorisk afvist af Dansk Sygeplejeråds hovedbestyrelse.

Samtidig beklagede Dansk Sygeplejeråd, at der var så få sygeplejersker, der aktivt

engagerede sig i den offentlige debat med krav om statsautorisation og systematisk uddannelse af sygeplejersker. Men når der en sjælden gang kom et læserbrev, der stred mod den fagpolitiske linje, forsynede redaktionen indlægget med en forbemærkning, f.eks. denne ironiske introduktion "Vi har bibeholdt hendes egen Ortografi og Stil for ikke at berøve Artiklen sit karakteristiske Særpræg" som oplæg til denne tekst:

"Naar nedenskrevne fremkommer begrundes det i at jeg har følt mig krænget i den omtale som jeg og dem fra min Tid har faaet.... Selv om Sygeplejerskerne ikke var saa fine dengang og ikke hørte til de store i Staden selv om vores skrivning ikke var den af "Miningsteriet anbefalene" saa var vi dog Sygeplejersker som en hver Læge kunde være tjent med og have om deres Pasjenter og det har min Overlæge da ogsaa sagt til mig mange gange." [Læserbrev 1904; 4: 213]

Selvom redaktionen i dette tilfælde anonymiserede forfatteren som "en fhv. Stuekone," kan det næppe undre, at så få følte sig kaldede til at deltage i tidsskriftets interne debat. Hovedbestyrelsen lagde bladpolitisk den klare linje at sikre tidsskriftet som kampskrift for statsautorisation af sygeplejersker. Desuden valgte man gradvist at frigøre sig fra lægedominansen.

Det blev første gang markeret i 1905, da Dansk Sygeplejeråd bad de to læger, der fra bladets start havde siddet i redaktionen, om at vige pladsen, så redaktionen kunne overdrages til en fuldtidslønnet sygeplejerske.

Sygeplejersagen.

Forslag til Lov angaaende Sygeplejerskers Uddannelse.

§ 1.
Sundhedsstyrelsen fastsætter, paa Bvilke Hospitaler eller lignende Institutioner Uddannelsen af Sygeplejersker skal finde Sted.

§ 2.
Ingen maa praktisere som Sygeplejerske, d. v. s. udsøe Sygeplejersgerning som egentlig og fast Karriere (Livsvilje), eller heller ved Bekendtgørelser, Skilte eller paa anden Maade offentlig betynde sig som Sygeplejerske, uden at have Certifikat for at have gennemgaaet den i den følgende fastsatte Uddannelse.

§ 3.
Enhver Kvinde, som ønsker at opnaa Certifikat som Sygeplejerske, skal paa en af de i § 1 nævnte Institutioner gennemgaa et Prøvekursus paa mindst 2 Maanedre i de for den videre Uddannelse nødvendige praktiske Fag og elementære teoretiske Kundskaber.

Naar det af Ledelsen af paaagældende Institution efter Vildmynd fra Lægepersonalet skønnes, at Vedkommende egner sig til forrest Uddannelse som Sygeplejerske, gives der hermed, naar Kursuset er afsluttet, en skriftlig Erklæring derom, og hun kan da faa Adgang til videre Uddannelse i Overensstemmelse med vedkommandes (§ 4). I modsat Fald kan videre Uddannelse ikke gives hende.

§ 4.
Den videre Uddannelse retter sig efter, om Vedkommende ønsker Certifikat som Landesygeplejerske eller Hospitalssygeplejerske.

A. Til at blive Landesygeplejerske kræves mindst 1 Aar samlet Uddannelse (heri indbefattet Prøvekursuset efter § 3) paa et af

Sygeplejerske.

Til den offentlige Sygeplejeforsøgning for Søllinge og Hillerød Sogne søges en sygple og omgængelig Sygeplejerske. Lønnen er forordt til Beløb 900 Kr. og 25 Kr. til Cykelhold. Ansøgninger om Pladsen bedes sendt til Godstuspejler Cyprien, Hillerød pr. København, p. 1. Forsøgningens Lovsaad.

Oversygeplejerske

søges snarest af Dr. med. M. Lawitzkes Privatbureau, Sølvstrøet 84. Trælles Kl. 1-2 Hverdag.

En Assistent til Damerne og en tilv søgen. Klinikkens Vedtægter 26.

Ved Overenskomstens Udløb den 1. Juli 1905 vil der være ledig en Sygeplejerske. Den lønnes med 200 Kr. aarlig, foruden frit Opbød og Hospitalstøj. Ansøgningen indsendes til Heltagens Byraad inden 15. April.

I den nyoprettede Sygeplejeforsøgning i Hjørring søges en Sygeplejerske til Maj eller senere.
Nærmere Oplysning hos Mathilde Traasig, Hjørring.

Sygeplejerske.

For en fuldt uddannet Sygeplejerske, ikke over 40 Aar gi., er Plads ledig ved Vester Fængsels Sygehus. Lønnen med 900 Kr. aarlig samt Varme, Lys og Værelse. Sølvkørene Ansøgninger, sendes til Publicistaren i København og ledsages af betydelige Referencer af Anstaltens eller tidligere Pladsers Læger. Ansøgning sendes indtil 15. April foret. Tidligere Ansøgninger behøves ikke at freesnes.

Sygeplejersassistenter søges.

En vel uddannet og smidig Sygeplejerske søges til Pladsen som første Sygeplejersassistente ved Dr. med. Brønckhøjs Klinik og Kursted, Hørsbæk. Høvedendele til Fortælleren, Frk. Herber, hos hvem nærmere Oplysninger faas.

Sygeplejerske.

Til 1. Juli søges af Vester Sygeplejeforsøgning en uddannet Landesygeplejerske. Vilkår: 400 Kr. om Aaret, et Bolig og Brændsel. Ansøgning bedes indsende sig til Læge S. Funder, Birche St., inden den 15. Maj

Dronning Louises Børnehospital.

For 2 fuldt uddannede Sygeplejersker er der Plads som Assistentter til 1. Maj eller Juni. Gaag 300 Kr. ugentlig indtil 640 Kr., og 50 Stuen. Ansøgninger sendes indtil 15. April til Hospitalets Fortælleren, som træffes dagt fra 12-1, Dronning Louises.

Sygeplejerske.

Vejby-Herana Sygeplejeforsøgning søges en uddannet Sygeplejerske eller en Kvinde, der er villig til at lade sig uddanne til Sygeplejersgerning. Nærmere om Lønnen m. m. ved Høvedendele til Høvedendele J. Halden, Vejby pr. Grenaa.

En Sygeplejerske

for 2 Plads fra 1. Maj i Syd Sønder Sygeplejeforsøgning (lige ved Høvedendele) Len 400 Kr. aarlig, et Bolig og Forplejning med 25 Kr. til Cykeltransport. Maa bedes henvende sig til Læge Herber, Høvedendele, Høvedendele.

Bandager

udføres efter Maal.

Enkefru E. M. NIELSEN

Vestergade 22, St.

Damerne
Linnedmagasin

Rigt Udvalg.

1. Sal Lagerpriser 1. Sal

Frederiksberggade 12

Liggestole

til Private og Sanatorier Illustreret Katalog
sendes paa Forlangende Franko.

R. WENGLER, Amagerstov Nr. 7.